

УПОТРЕБА ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА У ДОМАЋИНСТВИМА И ПОЈЕДИНАЧНО

ПРАВНИ ОСНОВ

Истраживање се спроводи на основу Уредбе о спровођењу појединих статистичких истраживања („Службени гласник РС“, бр. 110/2009), коју је донела Влада Републике Србије у складу са чл. 8. Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009), као и Стратегијом развоја званичне статистике Републике Србије у периоду од 2009. до 2012. године („Сл. гласник РС“, бр. 7/2009).

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај статистичког истраживања

Циљ истраживања јесте да се добију подаци о употреби и заступљености информационо-комуникационих технологија у Републици Србији од стране домаћинстава и појединаца. Истраживање се заснива на питањима груписаним у следећим модулима:

- Приступ информационом и комуникационим технологијама
- Употреба рачунара
- Употреба Интернета
- Трговина путем Интернета
- Безбедност Интернета
- Е-вештине

Извештајне јединице, статистичке јединице

Јединица анкетирања је случајно изабрани члан домаћинства, а јединица избора је домаћинство изабрано у узорак.

Обухват истраживања

Према методологији Евростата обухваћена су домаћинства с најмање једним чланом који има између 16 и 74 године живота, као и појединци исте старосне доби. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Метод, време и извори за прикупљање података

Оквир за избор узорка је Попис 2002. године, а истраживање се спроводи на двоетапном узорку стратификованом по критеријуму урбаности. Јединице прве етапе су пописни кругови, а јединице друге етапе су домаћинства. Узорак је алоциран на подручја централне Србије (без Београда), АП Војводине и Београда, пропорционално броју домаћинстава. Истраживање се спроводи једанпут годишње телефонским путем. Обим узорка износи 2400 домаћинстава и 2400 појединаца. Референтни период чине три месеца која претходе телефонском интервјуисању, док је за поједина питања референтни период јануар месец текуће године.

Обавеза заштите индивидуалних података

Резултати истраживања објављују се у агрегираном облику и у потпуности је обезбеђена тајност индивидуалних података о домаћинствима и лицима.

Дефиниције

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line): Широкопојасна дигитална трансмисиона технологија која користи постојећу телефонску линију и допушта истовремено слање података и комуникацију гласом. Већи део опсега служи за слање података кориснику, а брзине се крећу до 6 Мбпс.

Broadband: Комуникациони систем чији носилац (нпр. оптички кабл) преноси умножене податке у исто време, а сваки појединачни податак модулисан је на посебној фреквенцији.

Downloading (преузимање): Електронски трансфер информација са удаљеног рачунара на ваш рачунар. Преузимање датотека са анонимног FTP-а јесте популаран начин прибављања бесплатног софтвера у јавном власништву.

Dial-up connection: Када се за повезивање с мрежом користи телефонска мрежа. То укључује модем и обичну телефонску линију, ISDN картицу и ISDN линију. Ако сте типичан корисник рачунара, имате једну или две dial-up конекције: једну за повезивање на Интернет, а другу за повезивање с мрежом у предузећу.

DSL (Digital Subscriber Line): Врста широкопојасне (broadband) Интернет конекције коришћењем стандардних телефонских парица.

Дигитални производи или услуге: Роба/услуге које могу да се наруче и испоруче директно путем компјутера, тј. путем Интернета, нпр. музика, видео-филмови, игрице, комјутерски софтвер, „online” новине, консултантске услуге итд.

E-mail: Електронски пренос поруке, укључујући текст и атачменте, с једног на други компјутер који су лоцирани унутар или ван организације. То укључује електронски мејл путем Интернета или других компјутерских мрежа.

Електронска трговина: E-Commerce (Electronic Commerce) јесте куповина или продаја добара или услуга путем Интернета, нарочито путем сервиса World Wide Web. У пракси се овај термин често користи уместо новијег термина e-business, што значи пословање путем Интернета.

Firewall: Комбинација хардвера и софтвера која одржава систем сигурним (безбедним). Уобичајено се користи да спречи неауторизован приступ од споља на интерну локалну мрежу. Firewall спречава директну комуникацију мреже са екстерним компјутерима.

Hardware: Физичка јединица рачунарског система, укључујући и спољне јединице, штампаче, модеме, мишеве итд.

Интернет: Светска мрежа рачунара.

ISDN (Integrated Services Digital Network): Брзи дигитални телефонски сервис, чија се брзина креће до 128 Кбпс, што је неколико пута брже од аналогног модема.

Вирус: Рачунарски програм чије стартовање и учитавање изазива оштећивање или брисање података на рачунару.

Ниво репрезентативности података

Подаци о домаћинствима добијени путем овог истраживања обрачунавају се на нивоу Републике Србије, централне Србије (без Београда), Београда и Војводине, као и према типу насеља (урбано, рурално) и висини прихода.

Подаци о појединцима обрачунавају се према старосној структури, полу, образовној структури и радном статусу.

Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом

Истраживање о употреби информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно у потпуности је усклађено са методологијом Евростата (Regulation [EC] No 1006/2009 of the European Parliament and of the Council).

ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања

У складу са Програмом статистичких истраживања, припрему, организацију и спровођење овог истраживања, као и обраду прикупљених података, обавља Републички завод за статистику.

Обавезност давања података

Обавеза подношења упитника темељи се на члану 26, а казнене одредбе за одбијање давања података или давање непотпуних и нетачних података на члану 52. Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009).

Роковник основних фаза спровођења истраживања

Рокови:

- израда упитника према упутству Евростата, средина фебруара;
- избор узорка; прва недеља марта;
- израда програма за унос (BLAISE апликација); средина марта;
- прикупљање података са терена (телефонска анкета); март/април;
- обрада података и табелирање; од јуна до августа;
- израда публикације (папирна и електронска форма); средина октобра.

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

За спровођење Истраживања о употреби информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно утврђени су следећи методолошки инструменти:

1. Списак домаћинстава изабраних у узорак,
2. Упитник (ИКТ-ДОМ).

Приликом обраде података добијених овим истраживањем, коришћена је и Међународна класификација нивоа образовања (ISCED 1997).

Резултати истраживања о употреби информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно објављују се у папирној и електронској форми путем:

- Саопштења и
- Публикације „Употреба информационо-комуникационих технологија у Републици Србији“.

Контакт особа – Владимир Шутић, локал 278